

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์พื้นที่หลังการจัดงาน
มหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๕๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๘๖๒๓ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่องการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์พื้นที่หลังการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๕๔ มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย โดยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ ลงมติรับทราบ เห็นชอบ และอนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ยกเว้นการถ่ายโอนภารกิจการบริหารจัดการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ไปให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาว่าจะดำเนินการถ่ายโอนให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร หรือไม่ โดยในส่วนของการใช้จ่ายเงินรายได้ของงานพืชสวนโลก ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังตามความเห็นของกระทรวงการคลังต่อไป ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร) และผู้แทนสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า ประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเรื่องนี้มีอยู่ว่า การถ่ายโอนภารกิจการบริหารจัดการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๕๔ ไปให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สามารถดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณาแล้ว เห็นว่า สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ มีวัตถุประสงค์หลักตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗^๑ คือ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๐๐๓ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗ ให้สถาบันมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนางานโครงการหลวง

(๒) สนับสนุนการวิจัย รวบรวมและเก็บรักษาพันธุ์กรรมใหม่ เสริมสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง

การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรที่สูงซึ่งเป็นโครงการหลวง และดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนางานโครงการหลวง สนับสนุนการวิจัยนวัตกรรมใหม่ เสริมสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง ส่งเสริมความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมสู่ชุมชน เป็นต้น ส่วนสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ เป็นภารกิจในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่กำหนดวัตถุประสงค์การใช้พื้นที่ ไว้ ๓ ประการ คือ (๑) เป็นศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรและการอนุรักษ์พันธุ์พืช (๒) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนทางด้านการเกษตรและวัฒนธรรม และ(๓) เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการด้านการเกษตรและด้านอื่น ๆ^๒ ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีมีนโยบายให้โอนภารกิจสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ มาให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ดำเนินการ จำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อขยายวัตถุประสงค์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ให้สามารถกระทำกิจการครอบคลุมวัตถุประสงค์การใช้พื้นที่ของสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ โดยครบถ้วน

อนึ่ง หากจะมีการตราพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อขยายวัตถุประสงค์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) โดยเป็นการดำเนินการที่เดิมเป็นส่วนราชการ ย่อมมีผลเป็นการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อดำเนินการหนึ่งกิจการใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดอยู่แล้ว ตามที่กำหนดในมาตรา ๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศในการศึกษาค้นคว้า วิจัย พัฒนาและการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมสู่ชุมชน

(๔) จัดให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างครบวงจร เช่น ด้านการผลิต การตลาด มาตรฐานผลิตภัณฑ์การขนส่งสินค้า ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว

(๕) ร่วมมือและแลกเปลี่ยนการพัฒนาทางวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงในระดับนานาชาติ

(๖) ให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและการให้บริการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนา

(๗) สนับสนุนและดำเนินการให้มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของสินค้า โครงการหลวง และสินค้าในโครงการของสถาบันจากหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งดำเนินการให้มีการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

^๒หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๙๐๑.๑๓/๓๖๙๙ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน

๒๕๕๑

^๓มาตรา ๙ ในกรณีที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินการหนึ่งกิจการใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ

เพราะเจตนารมณ์ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวประสงค์จะให้ใช้บังคับในกรณีที่จะให้องค์การมหาชนดำเนินการในกิจการเดิมของส่วนราชการได้ ซึ่งอาจมีได้ทั้งกรณีการเริ่มจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นใหม่ครั้งแรก หรือการขยายขอบเขตวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชนซึ่งได้จัดตั้งขึ้นแล้ว เพื่อให้ดำเนินการของส่วนราชการเพิ่มเติมในภายหลัง ซึ่งเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้มีวัตถุประสงค์ครอบคลุมการดำเนินการของส่วนราชการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ แล้ว คณะรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจมีมติให้โอนอำนาจหน้าที่กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณ รวมทั้งสิทธิในการใช้ที่ดินซึ่งเดิมเป็นการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๑

หน่วยงานอื่นของรัฐได้อยู่แล้ว ซึ่งจะมีปัญหาการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันในการดำเนินการ และคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุมัติให้มีการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นให้แก่องค์การมหาชนที่จะจัดตั้งขึ้น ให้อำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นโอนไปเป็นขององค์การมหาชนในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำที่ยังคงมีผู้ครองตำแหน่งอยู่ในสังกัดส่วนราชการใดให้ยังคงเป็นของส่วนราชการนั้นต่อไปจนกว่าจะมีการยุบตำแหน่งนั้น ๆ

สิทธิตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิทธิในการใช้หรือสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ